

Uitkomsten kostprijsonderzoek Huishoudelijke Ondersteuning en advies tarief 2027 Gemeenten De Wolden, Hoogeveen, Meppel, Staphorst en Zwartewaterland

Definitief
20-3-2026

Auteurs

Dr. ir. Niels Uenk
Noah Stolwijk MSc

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Aanleiding	3
2. Juridisch kader, uitgangspunten en methodiek	3
2.1. Juridisch kader	3
2.2. Methodiek kostprijs	3
3. Kostprijsmodel	4
4. Opbouw tarief huishoudelijke ondersteuning.....	5
4.1. Periodiekmix bij huishoudelijke ondersteuning	5
4.2. Opslagen	5
4.3. Sociale lasten	5
4.4. Productiviteit	6
4.5. Reiskosten cliënt naar cliënt	6
4.6. Overhead en overige kosten	7
4.7. Risico en innovatie	7
5. Tarief prijspeil 2026	7
6. Tariefbepaling voor 2027 en hierna	8

1. Aanleiding

De gemeenten De Wolden, Hogeveen, Meppel, Staphorst en Zwartewaterland wensen een reëel tarief vast te stellen voor huishoudelijke ondersteuning. De directe aanleiding hiervoor is een nieuw inkooptraject voor huishoudelijke ondersteuning met als doel het afsluiten van nieuwe contracten per 1 januari 2027.

Hiertoe hebben de gemeenten aan PPRC de opdracht gegeven om kostprijsonderzoek uit te voeren. Deze rapportage beschrijft de uitgangspunten voor het reële tarief, de wijze waarop PPRC dit kostprijsonderzoek heeft aangepakt, de resultaten van het onderzoek en het daaruit voortvloeiende advies aan de gemeenten ten aanzien van het tarief.

2. Juridisch kader, uitgangspunten en methodiek

2.1. Juridisch kader

Op grond van de AMvB reële prijs Wmo zijn gemeenten verplicht om voor Wmo-diensten een prijs te betalen die in een redelijke verhouding staat tot de kwaliteit van die voorzieningen. Hierbij moeten gemeenten rekening houden met (1) de kosten van de beroepskracht, (2) redelijke overheadkosten, (3) kosten voor niet-productieve uren als gevolg van ziekte, verlof, scholing en werkoverleg, (4) reis- en opleidingskosten, (5) indexatie van de reële prijs, en (6) overige kosten die voortvloeien uit de eisen die gemeenten aan een dienst stelt.

Uit jurisprudentie is verder duidelijk dat:

- gemeenten voldoende moeten motiveren en onderbouwen dat de door hen vastgestelde tarieven reëel zijn;
- gemeenten bij het vaststellen van reële tarieven rekening moeten houden met de lokale uitvoeringspraktijk;

Voorts is van belang dat een reëel tarief niet voor elke zorgaanbieder kostendekkend hoeft te zijn. Dat zou immers betekenen dat de minst efficiënt opererende zorgaanbieder de prijs bepaalt.

Het kostprijsonderzoek beoogt daarmee om tarieven vast te stellen die in een **redelijke verhouding tot de kwaliteit** staan voor een **gemiddeld efficiënte zorgaanbieder**.

2.2. Methodiek kostprijs

Dit kostprijsonderzoek heeft als doel een reëel tarief vast te stellen voor de gemeenten De Wolden, Hogeveen, Meppel, Staphorst en Zwartewaterland voor het Wmo product huishoudelijke ondersteuning.

In het kostprijsonderzoek is gebruik gemaakt van een uitvraag van kostprijsinformatie onder de actieve en potentieel nieuwe zorgaanbieders van huishoudelijke ondersteuning in de

gemeenten De Wolden, Hoogeveen, Meppel, Staphorst en Zwartewaterland middels de Standaard VNG rekentool Wmo 2026. De uitvraag heeft plaatsgevonden met de werkelijke huidige situatie in februari 2026 als uitgangspunt. Deze aanpak borgt de **representativiteit** en **aansluiting bij de lokale uitvoeringspraktijk**.

In het kader van dit onderzoek hebben wij de kostprijsinformatie van 13 zorgaanbieders ontvangen. Daarmee zijn de uitkomsten van het onderzoek gebaseerd op een (meer dan) representatieve vertegenwoordiging van de gecontracteerde zorgaanbieders. De informatie van deze aanbieders is niet gewogen op het marktaandeel (noch op andere wijze) in de verwerking in de uitkomsten. Het toetscriterium voor de reële prijs is de gemiddeld efficiënte aanbieder, uit jurisprudentie rondom tarieven volgt dat het marktaandeel hierin geen doorslaggevende factor is.

PPRC heeft bij diverse aanbieders navraag gedaan naar enkele kostprijsfactoren die buiten de gebruikelijke bandbreedte liggen. Dit heeft bij enkele aanbieders geleid tot een aangepaste aanlevering.

PPRC heeft de concept uitkomsten van het kostprijsonderzoek nog voor wederhoor voorgelegd aan de zorgaanbieders. Er zijn enkele vragen gesteld, maar er zijn geen reacties ontvangen die aanleiding hebben gegeven tot herziening van de uitkomsten.

3. Kostprijsmodel

Het in dit onderzoek gehanteerde kostprijsmodel is gebaseerd op de VNG Wmo rekentool 2026. Tabel 1 biedt een overzicht van de verschillende kostprijsfactoren die in dit kostprijsonderzoek zijn meegenomen.

Factoren	Omschrijving
Loonkosten - periodiekmix	Dit omvat de salariskosten van de hulpverlener(s) die worden ingezet om de diensten te verlenen. Loonkosten volgen uit de cao-inschaling en trede.
Opslagen vakantietoelage en eindejaarsuitkering	Via opslagen houdt het model rekening met de vakantietoelage en eindejaarsuitkering.
Sociale lasten inclusief pensioenpremies	Dit betreft de werkgeverslasten als gevolg van verplichte verzekeringen en het werkgeversdeel van pensioenpremies.
Productiviteit	Dit betreft een correctie op de kosten voor niet-declarabele uren. Onder niet-declarabele uren vallen onder andere ziekteverzuim en verlof, tijd besteed aan scholing, administratie en overleg, en tijd die onverwachts niet declarabel is in verband met no show van de cliënt.
Reiskosten	De zakelijke reiskosten voor hulpverleners bij ambulante diensten voor het reizen tussen cliënten.
Overhead	De overheadkosten betreffen de kosten van de organisatie waarin de hulpverleners die ondersteuning bieden werkzaam zijn. Dit omvat de personele overhead (kosten van management en ondersteunende functies), en overige kosten (alle overige, materiële kosten zoals ICT-kosten). De overhead wordt in de rekentool opgegeven als aandeel in de totale kosten. De rekentool rekent deze om naar het opslagpercentage op directe personeelskosten.
Risico- en innovatieopslag	Dit betreft een opslagpercentage voor marge, risico en innovatie.

Tabel 1 – opbouw tariefmodel

4. Opbouw tarief huishoudelijke ondersteuning

4.1. Periodiekmix bij huishoudelijke ondersteuning

Alle zorgaanbieders die huishoudelijke ondersteuning leveren met personeel in loondienst hanteren de CAO VVT en daarbinnen de specifieke 'HBH-schaal'. De rekentool heeft verschillende periodieken voor de HBH-schaal, die te zien zijn in Tabel 2. In deze tabel is zichtbaar welke periodiekmix de uitkomst is van het gemiddelde van de aanleveringen.

Periodiek	Aandeel
Hbh 0	8%
Hbh 1	8%
Hbh 2	10%
Hbh 3	11%
Hbh 4	12%
Hbh 5	51%
Hbh 5+	0%

Tabel 2 – periodiekmix

De tabel geeft afgeronde percentages weer. Er is in de rekentool gerekend met onafgeronde percentages. Voor HBH5+ (aandeel 0,31%) is gerekend met een salaris van € 22,19 – het gemiddelde van de opgave van aanbieders die hulpverleners in deze hogere loonschalen inzetten.

In de standaardrekentool is bovendien een fout opgemerkt: het salaris voor HBH-0 houdt geen rekening met het wettelijk minimumloon voor de periode tot aan de loonstijging in 2026. Dit is gecorrigeerd in de uitwerking, het juiste gemiddelde uurloon is meegenomen. De impact op het tarief is één cent.

4.2. Opslagen

In de CAO VVT is de hoogte van de eindejaarsuitkering en het vakantiegeld vastgelegd op respectievelijk 8,33% en 8,00% met een minimum eindejaarsuitkering van € 1,47 en een minimum vakantietoeslag van € 1,39 op het bruto uurloon.

De opslagen voor eenmalige uitkering, vervroegd uittreden en generatieregeling zijn gebaseerd op het gemiddelde van de aanleveringen. Deze bedragen respectievelijk € 15,10; 0,01% en 0,09%. Doordat huishoudelijke ondersteuning plaats vindt tijdens reguliere werktijden is er geen sprake van Onregelmatigheidstoeslag (ORT).

4.3. Sociale lasten

De opslag voor sociale lasten en pensioenpremies kan op twee manieren in de rekentool worden verwerkt: als berekening met individuele parameters of als één algemene 'opslag'. Een deel van de aanbieders heeft de generieke opslag opgegeven, een deel de berekening. We gaan uit van het gemiddelde van de aanleveringen waarin beide manieren van invullen zijn meegenomen.

Het gemiddelde van al deze waarden is in de rekentool meegerekend als opslag. Deze komt gemiddeld uit op **25,2%**.

4.4. Productiviteit

Het tarief dient rekening te houden met niet-declarabele activiteiten van de beroepskracht. Hiertoe onderscheidt het kostprijsmodel de volgende factoren:

- Ziekteverzuim
- Verlof (en aanvullend verlof)
- Doorbetaalde pauzes
- Scholing
- Reflectie
- Zakelijke reistijd
- Administratie, overleg en overige niet-declarabele activiteiten
- Cliënt niet aanwezig (No-show)

Het uitgangspunt voor het berekenen van de productiviteit is 1878 werkbare uren op jaarbasis, waar de diverse factoren op in mindering worden gebracht. In Tabel 3 staan de factorwaardes die gemiddeld door zorgaanbieders zijn opgegeven in het onderzoek en waarmee is gerekend voor huishoudelijke ondersteuning. Dit resulteert uiteindelijk in een productiviteit van 74,8% voor huishoudelijke ondersteuning.

Productiviteitsfactoren	Uren	% (van Bruto uren)
Bruto uren	1878	100%
Ziekteverzuim	171	9,1%
Verlof	237	12,6%
Aanvullend verlof	2	0,1%
Doorbetaalde pauzes	0	0,0%
Scholing	26	1,4%
Reflectie	0	0,0%
Zakelijke reistijd (in uren)	26	1,4%
Administratie en overleg	8	0,4%
Cliënt niet aanwezig (no-show)	3	0,1%
Netto uren	1405	74,8%

Tabel 3 – bepaling productieve uren

4.5. Reiskosten cliënt naar cliënt

Bij huishoudelijke ondersteuning is er sprake van reisbewegingen en derhalve zakelijke reiskosten naar en tussen cliënten. In de uitvraag is door enkele aanbieders het totaal van de reiskosten niet onderverdeeld naar de kosten voor 'woon-werk' en 'werk-werk'. Het meest zuiver is daarom om de optelsom van beide parameters te rapporteren. Voor de totale reiskosten is een opslag gerekend van **€ 0,85 per gewerkt uur** voor huishoudelijke ondersteuning. Dit is het gemiddelde van de aanleveringen van de aanbieders.

4.6. Overhead en overige kosten

Het kostprijsmodel maakt onderscheid tussen verschillende soorten overhead. Verder zijn er nog overige kosten die de aanbieder maakt, die buiten de overhead vallen. Dit zijn de kosten voor vastgoed en de overige personele kosten.

Het is bekend dat het deze kosten tussen zorgaanbieders soms stevig uiteenlopen. Uit de aangeleverde kostprijsinformatie blijkt dat dit ook voor deze regio het geval is. De opgave van twee aanbieders bedraagt bijna het dubbele van de gemiddelde overhead van de overige aanbieders – waarvan de waarden allemaal wel binnen de gebruikelijke bandbreedte liggen. Uit navraag blijkt dat er sprake is van bijzondere omstandigheden, waarbij er geen representatieve situatie is voor de zorgvorm huishoudelijke hulp. Er is gerekend met de waarden van de overige 11 aanbieders die binnen de gebruikelijke bandbreedte vallen.

De opslag voor overhead en de kosten voor vastgoed en overige personeelskosten zijn gebaseerd op de overige aanleveringen. Deze zijn weergegeven in Tabel 4 en Tabel 5. De genoemde percentages betreffen het percentage in de totale kosten (niet het opslagpercentage op de directe kosten).

Overheadkosten (% van totale kosten)	Gemiddeld % (dit onderzoek)
Kosten overheadpersoon	9,9%
Inhuur / uitbesteding overheadtaken	0,4%
Materiële overheadskosten	3,6%
Totale overheadkosten	13,8%

Tabel 4 – overheadkosten

Overige kosten (% van totale kosten)	Gemiddeld %
Kosten voor vastgoed	0,4%
Overige personele kosten	1,6%

Tabel 5 – kosten voor vastgoed en overige personeelskosten

Dit resulteert in een totaal percentage voor overhead en overige kosten van **15,8%**.

4.7. Risico en innovatie

De opslag voor risico en innovatie is – anders dan de meeste kostprijsfactoren – meer normatief van aard. Wij adviseren de gemeenten om een totale opslag voor risico, innovatie en marge te hanteren van **2,0%**.

5. Tarief prijspeil 2026

Hierbij komen we tot het volgende uurtarief aan de hand van de beschreven opbouw van kostprijzen op basis van de methodiek en uitkomsten in dit onderzoek.

Product	Tarief 2026	Eenheid
Huishoudelijke Ondersteuning	€ 41,70	Uur

Tabel 6 – Berekening tarief op prijspeil 2026

Let op: dit tarief is berekend met het oog op de nieuwe contractering per 1-1-2027. De gemeenten hebben op dit moment een lopend contract en partijen zijn hierin gebonden aan de contractuele bepalingen ten aanzien van indexering voor het tarief voor 2026.

Hierbij is van belang dat de cao VVT loopt tot 31-08-2026. Hoewel er per 1 juli 2026 nog een loonsverhoging wordt doorgevoerd, is niet uitgesloten dat in een nieuw cao-akkoord tussen 1 september en 31 december 2026 nog een loonsverhoging plaats vindt. Als dit het geval is, moet deze nog met weging worden doorgevoerd in het hiervoor genoemde tarief.

6. Tariefbepaling voor 2027 en hierna

Het in hoofdstuk 5 weergegeven adviestarief voor 2026 is het tarief dat over het gehele jaar 2026 genomen realistisch is. De gemeenten De Wolden, Hoogeveen, Meppel, Staphorst en Zwartewaterland moeten dit tarief voor 2027 nog indexeren.

De gemeenten indexeren andere Wmo-voorzieningen middels de gebruikelijke werkwijze met 90% OVA en 10% PPC prijs-indices. Wij adviseren voor de consistentie om deze wijze van indexeren ook voor huishoudelijke ondersteuning toe te passen.

Concreet betekent dit dat de gemeenten het tarief op prijspeil 2026 voor het contract per 1-1-2027 indexeren op basis van de voorlopige OVA 2027 (90%) en de voorlopige PPC 2027 (10%). Er vindt géén correctie plaats voor het verschil tussen de definitieve indexatiecijfers van 2026 en de voorlopige indexatiecijfers van 2026 omdat middels dit onderzoek het reële kosten- en tariefniveau voor 2026 is vastgesteld.

Voor de indexering naar het jaar 2028 en jaren hierna moeten de gemeenten wél corrigeren voor het verschil tussen de voorlopige en de definitieve indexatiecijfers.